

El mitjó blanc, vell, i romput de Tàpies.

Mentre l'àguila imperial segueix presidint, agressiva, estendarts de ciutats i estats moderns, Antoni Tàpies, per a presidir un museu a Barcelona, vol fer onejar un calcetí blanc, vell i romput. Ja era hora, que davant els deus del consum, del summassacerdots de la perfecció mecànica i dels nombrosos feligresos que barregen els valors espirituals amb els materials, s'alçàs un modest franciscà, aixecant un mitjó blanc, vell i romput.

Encertada trob la idea de presidir un museu concretament amb aquesta obra de Tàpies, no només com a reconeixement de la seva tasca, sinó sobretot, per l'encertada combinació entre la naturalesa de l'obra, el seu tamany i el lloc on es vol situar.

Aquesta obra, gaudirà de l'única propietat que possiblement tenguin en comú totes les obres del museu, la d'haver sabut combinar uns determinats elements fora del seu lloc original. Uns pigments minerals, uns bocins de fusta, de pedra, unes paraules o unes notes musicals, col·locades convenientment, donen al conjunt un significat completament diferent. ¿Que tenen en comú, més que això, uns lliris de van Gogh, una pedra de Miquel Angel, un minuet de Boquerini o una poesia de Sisa? L'únic que cal és saber-ho combinar i situar en el lloc adient per a provocar a l'espectador una determinada sensació. I aquesta, és la principal propietat de l'obra de Tàpies. Un calcetí de 18 metres dins un espai romànic, pod induir al mateix temps, una harmonia i un contrast capaç de despertar a l'espectador sensacions de plaer intel·lectual.

A part de les seves qualitats plàstiques, l'obra s'ha d'entendre com un crit d'atenció, com una provocació, com un mantra, que trastoca el nostre enteniment quotidià, amb l'antítesi de situar un element pobre i senzill en un ambient majestuós i honorífic. Tal volta no ens hem aturat a pensar en la importàcia que determinades cultures i civilitzacions donen a elements tan simples com són un tros de pa, una pedra, o uns bocins de fusta, pel fet d'estar situats a uns determinats contets i espais, on esdevenen símbols màgics i sagrats. El valor, ens torna a dir Tàpies, no es intrínsec al material, sinó que es subjectiu i ens recorda que res no es mesquí.

Crec que l'Art és l'art de situar les coses al seu lloc i saber-ho veure amb ull nets i sincers. I, si a Barcelona, ciutat occidental i moderna, i per tant amb molts d'adeptes a adorar al vadell d'or, són capaços d'instal·lar el mitjó d'en Tàpies al centre d'un museu, serà, al meu entendre, una alenada d'aire fresc, un exemple a imitar.

(Publicat. Diari Última Hora el 2-2-1992.)